

Soňa Hrušková: Nadané dítě na 1. stupni základní školy

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická

Katedra českého jazyka a literatury

posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce S. Hruškové se pokouší zpracovat problematiku nadaného dítěte na 1. stupni ZŠ. Vzhledem k tomu, že práce nenese žádný podtitul, jde o téma velmi obšírné a náročné na zpracování jak časově, tak obsahově. Dle obsahu (s. 1) je zřejmé, že rozvržení bylo provedeno s rozmyslem.

V úvodu jsou vymezeny základní pojmy (nadání, talent, inteligence aj.) a jsou představeny zákony a vyhlášky týkající se vzdělání nadaných jedinců. Ve druhé kapitole jsou přiblíženy specifické potřeby nadaných dětí a také klíčové kompetence rozvíjené u těchto dětí. Třetí kapitola se věnuje možnostem vzdělávání nadaných, vyjmenovává některé organizace a školy, které se těmto žákům věnují. Část čtvrtá seznamuje s tvorbou a náležitostmi Individuálního vzdělávacího plánu a v páté se autorka stručně zmiňuje o doporučeních pro rodiče nadaných dětí. Kapitola 6 obsahuje soubor pracovních listů určených nadaným žákům 3.–5. ročníku ZŠ, o té však bude pojednáno níže.

Bohužel kvalita celé práce je velmi nízká, a to co se týče obsahové i formální stránky. Není možné doslovně citovat veškeré chybné jevy, proto poukáži pouze na zásadní nedostatky a k nim připojím reprezentativní vzorek příkladů.

1. Dílo je kompilát s minimálním původním vkladem, ovšem ten je snadno rozpoznatelný – jazyk autorky je nevyzrálý, až triviální, některé výpovědi dokonce nedávají smysl (např. s. 41 „*Různorodost činností i jinak bere na vědomí nadaného žáka.*“).
2. Pasáže přejaté z odborné literatury i různých webových stránek nejsou ve většině případů ani citovány, ani parafrázovány, jsou pouze doslovně opsané, ovšem jejich zdroj není uveden, někdy dokonce ani v závěrečném seznamu literatury, což práci přibližuje plagiátu. Občasné odkazování je nejednotné (pod čarou; autorem a rokem díla), často bez konkrétní strany nebo nedostatečné (např. s. 11 „*převzato z www.google.com*“). Objevují se i pasáže, ze kterých diplomandka zapoměla odstranit nevhodné informace, což vybízí k otázce, zda svou diplomovou práci vůbec četla (např. s. 25 „*Pro menší města jako je Zlín jsou rovněž výhodné.*“).
3. Text není koherentní: autorka přejímala celé pasáže bez uvážení a pouhým (a nadměrným) členěním odstavců spojovala/oddělovala jednotlivé informace, o kohezních prostředcích nemůže být řeč.
4. Chybějí některé důležité informace, např. důsledky ne/vzdělávání nadaných žáků, tedy zdůvodnění potřeby věnovat se těmto dětem individuálně, didaktická doporučení pro práci s nadanými studenty či pojednání o autorčiných zkušenostech s aplikací příložených pracovních materiálů ve výuce (pouze krátce v Závěru); některé kapitoly jsou vzhledem k jejich relevanci málo obsažené, např. seznámení s pracovními listy v úvodu šesté kapitoly či Závěr.
5. Značné množství pravopisných i gramatických či syntaktických chyb a překlepů: interpunkce (nejen čárky, ale i tečky na konci větného celku), chybějící/nadbytečné mezery, neslabičné předložky na konci řádku, záměna spojovníku a pomlčky, velká/malá

písmena, nesystematické a chybné číslování seznamů, záměna adjektiva za přídavné jméno, např. s. 9 „*Schopnost všít si a rozlišovat nálady, temperament motivaci a intence druhých.*“; s. 41 „...*jsou přítomni i ostatních žáků ve třídě.*“; s. 59 „*V již zmíněných třídách byla aplikovaná vždy 1 hodina úvodní...*“).

6. Nedbalá úprava: rozkolísané písmo – typ i velikost, nadměrné řádkování či již zmíněné nadbytečné členění na odstavce a nejednotné i nesprávné číslování seznamů.
7. Tabulky nejsou popsány a není zřejmé, k jakému účelu byly v práci použity, stejně tak přílohy č. 16 a 17.
8. Zkratka IVP je v textu správně užívána pro tzv. individuálně vzdělávací plán, ovšem v poznámce pod čarou je vysvětlena jako „*integrovaný vzdělávací plán*“ (s. 35).

Zvláštní odstavec bych ráda věnovala 6. kapitole, neboť pracovní listy v ní obsažené shledávám poměrně zdařilými. Zde autorka vyniká nadšením a kreativitou, škoda jen, že ani zde se nevyhnula některým nedostatkům:

1. Nápadů na aktivity jsou zajímavé, motivující, ale měly by být metodicky propracovanější, především proto, aby byla zajištěna kontinuita materiálů, dále průběžná motivace (detektivním prvkem), adekvátní obtížnost (příloha č. 7 a 11), přiměřený rozsah (příloha č. 9) aj.
2. V úvodu této kapitoly měla být zmíněna autorčina praxe, kde byly pracovní listy ověřeny. Postrádám tedy konkrétní informace o tom, kdy se průzkum uskutečnil, kolik žáků bylo v jednotlivých třídách, kolik v nich bylo studentů nadaných, jakým způsobem probíhala výuka, a především podrobnější závěry plynoucí z uvedené zkušenosti.
3. Chybí poznámky o tom, ze kterých pramenů čerpala diplomandka inspiraci.
4. V pracovních listech jsou také drobné chyby a překlepy, např. v příloze č. 1a).
5. Některé popisy činností jsou vágní, je třeba explicitněji vysvětlit postupy (např. s. 55).
6. V příloze č. 12 se vyskytuje úryvek z knihy E. Kastnera *Emil a detektivové*, který mají žáci za úkol přečíst, následně odpovídají na otázky. Na některé ovšem nelze najít odpověď, neboť text neobsahuje patřičné indicie, viz příloha 12b), otázky 4–10.

Z posudku vyplývá, že **diplomová práce S. Hruškové** postrádá požadovanou kvalitu, ale vzhledem k tomu, že praktická část je relativně zdárně provedena a že diplomandka obhájí již na druhý pokus, rozhodla jsem se dát jí prostor vyjádřit se. Práci tedy **doporučuji s velkými výhradami k obhajobě s navrhovaným hodnocením dobře** a doufám v uspokojivé vysvětlení výše uvedených nedostatků.

V Plzni 18. 8. 2016

Mgr. Dita Macháčková